IRAKURKETA ETA IDAZKETA

1.3 Lehen beharretarako hizkuntza

Hizkuntza idatzia lantzeko testu motak

Dokumentu honetan aipatzen diren testu motak eta jarduerak Escribir y leer[1] liburutik hartuta daude.
Jarduerak hizkuntza ikasten hasten diren ikasleekin egiteko dira: "lehen beharretarako hizkuntza", 1. urratsean daudenekin, hain zuzen ere.

Honako testu mota hauek lantzen dira:

- Testu enumeratiboak: izenak, txartelak, zerrendak...
- Informazio-testuak: albisteak, iragarkiak, oharrak...
- Testu literarioak: ipuinak, olerkiak, abestiak...
- Azalpenezko testuak: deskribapenak.
- Aginduzko testuak: errezetak.

Ondorengo orrialdeetan, testu horien ezaugarriak aipatzen dira eta horiekin egiteko hainbat jarduera deskribatzen.

[1] Escribir y leer. Materiales curriculares para la enseñanza y el aprendizaje del lenguaje escrito de tres a ocho años. III. Materiales y recursos para el aula. Lluis Maruny, Maribel Ministral, Manuel Miralles. MEC/EDELVIVES

TESTU MOTA: ENUMERATIBOAK

Ikasleen maila	LEHEN HEZKUNTZA/LEHEN ZIKLOA
Hizkuntza-maila	1. maila. Irakurketaren eta idazketaren hastapenak.

EZAUGARRIAK	
EGINKIZUNA	- Informazio zehatza idatzi. - Datuak gogoratu. - Etiketatu, sailkatu... - Gertaerak iragarri. - Informazioak ordenatu, artxibatu...
EREDUAK	- Zerrendak. - Etiketak. - Ordutegiak. - Gidak, agendak. - Txartelak, liburuxkak... - Aurkibideak. - Atlasak... - Katalogoak. - Menuak.
EDUKIA	- Izenak edo izenburuak. - Zifrak.
FORMATUA	- Antolamendu bertikala, koadrotan, bi sarrerako taulatan. - Gidoi eta izartxoen erabilera. - Idazkera zutabetan. - Testu bakarra edo beste testu batean erantsitako testuak.
GRAMATIKA	- Izenean oinarritutako egitura sintaktikoak. - Egitura errepikakorra. - Gaiari lotutako lexiko espezifikoa.
IRAKURTZEKO PROZEDURAK	- Zerbait kokatzeko irakurketa. - Ordenatzeko irizpideak erabiltzea (alfabetikoa, zenbakiduna, gaien araberakoa). - Zerrenda, bi sarrerako taulak, ordutegiak erabiltzea...

IZENEKIN EGITEKO JARDUERA MOTAK
1.- Norberaren izena identifikatu.
2.- Norberaren izena idatzi.
3.- Ikaskideen izena idatzi zerrenda batean.
4.- Horma-irudietako izenak idatzi (zerrendak, izen arruntak).
5.- Izen arruntak edo izenburuak idatzi.

TXARTELEKIN EGITEKO JARDUERA MOTAK
1.- Gelako jarduera bat iragartzen duen txartela egin.
2.- Txartelak irakurri.

Adibidea: Gelako ordutegia lantzeko ataza

TESTU MOTA: ENUMERATIBOA

IZENEKIN EGITEKO JARDUERA MOTAK

1.- NORBERAREN IZENA IDENTIFIKATU	
Helburua	Izena ezagutzea eskolako egoera arruntetan.
Jardueraren garapena	- Ikaslearen izena idatzi, maiuskulaz, ikaslea aurrean dagoela, eta hori bere izena dela azaldu. Izena nola idazten den aztertu: zenbat letra dituen, letrarik errepikatzen den... Hau da, pistak eman ikasleari bere izena ezagutzen laguntzeko. - Eskolako egoerak aprobetxatu izena lantzeko: izena zerrenda motz batean bilatu, ikasleen materialen artean berea bilatzeko agindu, txartel handietan zein txikietan bere izena bilatu... - Ikasleak bere izena ondo dakienean, beste ikaskideen izenak ezagutzen hasiko gara, aurrean aipatu den prozesu berari jarraituz.
Materiala	Ikasleen izena duten txartelak. Ikasleen izena duten txartel txikiak.
Oharrak	Jarduera aproposak dira irakurtzen eta idazten ikasten hasten diren ikasleekin egiteko. Lehen jarduera horietan behaketari emango diogu garrantzia: ikasleak erreparatu beharko du zer izenek dauzkaten letra berdinak, zein den izenik luzeena, zein diren letra berberarekin hasten diren izenak... Inferentziak egiten lagunduko diogu, irakurtzen has dadin.

2.- NORBERAREN IZENA IDATZI	
Helburua	Ekoitzitako lanak, norberaren materialak izendatzea.
Jarduerak	Izena kopiatu: hasieran ikasleak eredua aurrean duela kopiatuko du izena. Bere izena nola idazten den ondo ikasten duenean, laguntza hori kenduko diogu. Beste jarduera batzuk: - Ikaslearen izenaren letrak moztu, eta desordenatuta eman, berak ordena ditzan. - Alfabetoko letra batzuk eman eta bere izena osatzeko agindu.
Materiala	- Ikasleen izena duten txarteltxoak. - Letra solteak, izena idatzi ahal izateko.
Oharrak	Hasieran, ikasleak izenaren eredua izango du alboan. Ondoren, komenigarria da beste izen batzuekin nahastea, multzo batean bilatzeko.

3.- GAI BATI BURUZKO IZENAK IDATZI TXARTEL BATEAN	
Helburua	- Lantzen diren gaiei buruzko hitzak, lexikoa idaztea.
Jarduerak	- Ikasleekin adostu txartelaren edukia eta izenburua. - Horma-irudiaren zirriborroa prestatu. - Denen artean, hitz-zerrenda ahoz esan, eta zein jarriko diren erabaki. - Esandako hitzak arbelean idatzi. - Txartelean jartzeko irudiak bilatu edo marrazkiak egin. - Txartela egin.
Materiala	- Txartelak egiteko beharrezkoak diren materialak: paper handia, margoak... - Irudiak.
Oharrak	Jarduera egokia da taldean lan egiteko.

4.- IZENAK IDATZI ZERRENDA BATEAN	
Helburua	Hitzen zerrendak egitea.
Jardueraren garapena	Erosketa-zerrendak, txangoetarako behar ditugun gauzen zerrenda eta abar denen artean adostu. Guztion artean hitzen zerrenda osatu. Hitzak idatzi arbelean. Behar izanez gero, ikasle bakoitzak hitz-zerrenda kopiatuko du.
Oharrak	Jarduera egokia da taldean lan egiteko.

TXARTELEKIN EGITEKO JARDUERAK

1.- GELAKO JARDUERA BAT IRAGARTZEN DUEN TXARTELA/GONBIDAPENA EGIN.	
Helburua	Gelako edota eskolako jarduera bat iragartzea.
Jardueraren garapena	- Iragarriko den jardueraren egoera aztertu: zer ospatuko den, non, nola, norekin. - Beste iragarki batzuk aztertu ikasleekin, eredu bat izan dezaten. - Arbelean denen artean idatzi testuan jarriko dena: zirriborroa egin. - Txartela egin.
Oharrak	Ikasleak iragartzen den jardueraren informazio zehatza izan beharko du. Horretarako, aurretik landuko da ospakizunaren edo jardueraren nondik norakoa. Jarduera egokia da binaka edo taldeka egiteko.

2.- TXARTELAK IRAKURRI	
Helburua	Zenbait helburu dituzten txartelak irakurtzea.
Jardueraren garapena	- Gaia identifikatu. - Txartelean dagoen informazioari buruzko galderak egin. - Hitz ezagunak identifikatu, irakurri. Zifrak, letrak, letra motak eta abar bereizi.
Oharrak	

TESTU MOTA: INFORMAZIO-TESTUAK

Ikasleen maila	LEHEN HEZKUNTZA Lehen, bigarren, hirugarren zikloa.
Hizkuntza-Maila	1. maila

EZAUGARRIAK	
EGINKIZUNA	Zenbait gairi buruzko azalpenak, informazioak ezagutu edo eman. Gaiari buruzko ezaugarriak ulertu edo komunikatu, horietan sakondu gabe.
EREDUAK	Argazki-oina. Ikaslearen ingurunearekin lotutako albisteak. Iragarkiak eta propaganda. Oharrak: gonbidapenak, abisuak...
EDUKIA	Askotariko edukia, gaiaren arabera.
FORMATUA	Prosan idatzitakoa, eredu bakoitzaren ezaugarriekin.
GRAMATIKA	Eredu bakoitzaren araberakoa.
IRAKURTZEKO PROZEDURAK	Gaia identifikatzea. Ideia nagusia identifikatzea. Oinarrizko xehetasunak identifikatzea.

ALBISTEEKIN LAN EGITEKO JARDUERA MOTAK
1.- Egunkariak behatu, informazio-iturri moduan.
2.- Ingurune gertuko albisteak irakurri.
3,. Argazki-oinak eta argazkiak lotu.
4.- Gelan komentatu den albiste bati buruzko argazki-oina idatzi.

IRAGARKIEKIN LAN EGITEKO JARDUERA MOTAK
1.- Iragarkiak eta etiketak interpretatu.
2.- Logotipoak interpretatu.

OHARREKIN LAN EGITEKO JARDUERA MOTAK
1.- Irakasleari ohar bat diktatu.
2.- Ohar bat idatzi.
3.- Gonbidapen bat idatzi.

TESTU MOTA: INFORMATIBOA

ALBISTEEKIN LAN EGITEKO JARDUERA MOTAK

1.- EGUNKARIAK BEHATU INFORMAZIO ITURRI BEZALA	
Helburua	Albisteari eta egunkariari lehen hurbilketa egitea.
Jardueraren garapena	- Ikasleari hainbat motatako egunkariak aurkeztu, eta alde komunak eta desberdinak erakutsi. - Aztertu formatua, letra motak, argazkiak, testuen antolaketa... - Irakasleak erraz uler daitezkeen hainbat izenburu irakurri.
Materiala	Egunkariak.
Oharrak	Ohiko jarduera bat izan daiteke. Utzi gelan egunkariak, eta hartu noizbehinka, begiratzeko.

2.- INGURUNE GERTUKO ALBISTEAK IRAKURRI	
Helburua	Albisteari lehen hurbilketa egitea, albistearen egitura ezagutzen hastea.
Jardueraren garapena	Irakasleak albistea komentatu ikasleekin. Irakasleak albistea irakurri: albistearen egituran erreparatu: titulua, albistea, irudia, argazki-oina. Ikasleak albistea irakurri irakaslearen laguntzarekin.
Materiala	Beste ikasle batzuek idatzitako albisteak.
Oharrak	Eskolako ikasleek idatzitako albisteak har daitezke jarduera egiteko. Argazkiak edo irudi bidezko laguntza eskaini behar da, albistea hobeto ulertzeko. Garrantzitsua da ikasleak irakurriko denaren informazioa izatea, aldez aurretik.

3.- GELAN KOMENTATU DEN ALBISTE BATEN ARGAZKI OINA IDATZI	
Helburua	Irudia eta testua lotzea.
Jardueraren garapena	Argazkiak aztertu: zer gertatzen den, nor agertzen diren... Testuak irakurri irakaslearen laguntzarekin. Testuak eta irudiak lotu eta txartel batean jarri.
Materiala	Egunkarietako argazkiak, albiste ezagunak...
Oharrak	Zenbait gaitako argazkiak erabiliko dira: kiroletakoak eta gizarteko gaiak jorratzen dituztenak, adibidez.

4.- ARGAZKI OINAK DAGOZKIEN IRUDIEKIN LOTU	
Helburua	Irudia eta testua lotzea.
Jardueraren garapena	Irakasleak ikasleekin argazki oinak irakurri. Argazkiak aztertu: zer gertatzen den, nor agertzen diren... Argazki-oina eta irudiak lotu.
Materiala	Albiste ezagunak.
Oharrak	Ezagunak diren albisteak edo oso gai desberdina duten albisteak erabiliko dira jarduera hori egiteko.

TESTU MOTA: INFORMATIBOA

IRAGARKIEKIN LAN EGITEKO JARDUERA MOTAK

1.- IRAGARKIAK ETA ETIKETAK INTERPRETATU	
Helburua	Iragarkiak testu moduan identifikatzea. Haien helburua antzematea. Iragarkien ezaugarriei behatzea: irudiak, letra motak.
Jardueraren garapena	Egunkariak eta aldizkarietako iragarkiak hartu. Irakasleak iragarkia irakurriko du ahots goran. Iragarkien helburua antzeman. Hainbat hitz, titulu, logotipo identifikatu. Kutxetan eta ontzietan agertzen diren hainbat etiketa irakurri.
Materiala	Aldizkarietako edo egunkarietako iragarkiak... Gutunontzietan banatzen diren foiletoak... Kutxetako eta ontzietako etiketak...
Oharrak	

2.- LOGOTIPOAK INTERPRETATU	
Helburua	Logotipoa ingurunean ondo kokatzeko tresna moduan ulertzea.
Jardueraren garapena	Ohikoak diren logotipoak aukeratu, gaika antolatuta: kalean erabiltzen direnak, komertzialak... Ikasleekin hitz egin ea ezagutzen dituzten eta zertarako erabiltzen diren. Logotipoaren esanahia antzeman. Idatzi logotipoaren alboan haren esanahia.
Materiala	Zirkulazio-ikurrak, kiroletako edota marka komertzialetako logotipoak...
Oharrak	Logotipoa marrazkiaren eta hitzaren arteko forma bat da. Gaur egungo gizartean asko agertzen da, eta ondo erabiltzen jakitea garrantzitsua da inguruan ondo mugitzeko.

OHARREKIN LAN EGITEKO JARDUERA MOTAK

1.- IRAKASLEARI OHAR BAT DIKTATU	
Helburua	Oharrak eta abisuak erabiltzen ohitzea.
Jardueraren garapena	Ikaslearekin batera, egoeraren nondik norakoa definitu: zertarako idatzi behar dugun oharra. Irakasleak ikasleek esandako testua idatziko du arbelean. Oharra zuzendu, ondo ulertzen dela ziurtatzeko.
Materiala	
Oharrak	Komeni da jarduera hau gela osoarekin egitea.

2.- OHAR BAT IDATZI	
Helburua	Oharrak eta abisuak erabiltzen ohitzea.
Jardueraren garapena	Ikaslearekin batera egoeraren nondik norakoa definitu: zertarako idatziko den. Irakaslearen laguntzarekin oharra idatzi. Oharra zuzendu, ondo ulertzen dela ziurtatzeko.
Materiala	
Oharrak	

3.- GONBIDAPEN BAT IDATZI	
Helburua	Ohar mota horren helburua ulertzea.
Jardueraren garapena	Ikasleekin batera egoeraren nondik norakoa gogoratu: nor gonbidatuko ditugun eta zertarako.... Beste gonbidapen-eredu batzuk analizatu: zertarako egin diren, zer letra mota erabili den, formatua... Denen artean gonbidapenaren testua adostu. Irakasleak arbelean idatziko du testua. Ikasle bakoitzak testua kopiatu eta nahi duen marrazkia erantsiko dio gonbidapenari.
Materiala	Ikasleek egindako gonbidapenak, eredu modura erabiltzeko.
Oharrak	Komeni da jarduera gela osoarekin batera egitea.

TESTU MOTA: TESTU LITERARIOAK

Ikasleen maila	LEHEN HEZKUNTZA Lehen, bigarren, hirugarren zikloa.
Hizkuntza-maila	1. maila

EZAUGARRIAK	
EGINKIZUNA	- Irakurlea emozioen eta sentimenduen munduan murgildu. - Olgeta eta ondo pasatu. - Fantasiak eta aparteko gertaerak komunikatu.
EREDUAK	- Ipuinak. - Olerkiak, iragarkizunak. - Komikiak
EDUKIA	- Hasierarako eta amaierako esapideak: Bazen behin; hau hola ez bazen... - Pertsonaien, egoeren eta giroen deskribapena. - Sentimenduen eta emozioen adierazpena.
FORMATUA	- Testua eta irudia, liburu-formatuan. - Puntuazio-arauak, narrazioa eta elkarrizketa bereizteko. - Olerkiak: ahapaldietako antolaketa, bertsoak...
GRAMATIKA	- Ipuinak: 3. pertsonaren erabilera. Aditzak iraganean. Elkarrizketetan zuzeneko estiloa lehen pertsonan. - Olerkiak: errimak, ohiko egitura sintaktikoen aldaketa.
IRAKURTZEKO PROZEDURAK	- Bakarkako eta isileko irakurketa. - Intonazioaren garrantzia ahots gorako irakurketan. - Eskema narratiboa identifikatzea: hasiera, korapiloa eta amaiera.

IPUINEKIN EGITEKO JARDUERA MOTAK
1.- Irakasleak ipuin bat irakurri.
2.- Ezaguna den ipuin baten irudien sekuentzia ordenatu.
3.- Ezagunak diren ipuinen izenburuak idatzi, hitz-zerrenda bat aurrean dutela.
4.- Ezaguna den ipuin batean hutsuneak bete.
5.- Ezaguna den ipuina berridatzi, irudiak aurrean izanda.

OLERKIEKIN EGITEKO JARDUERA MOTAK
1.- Ezaguna den olerki edo kanta batean hainbat hitz identifikatu.
2.- Buruz ikasitako olerki batean hutsuneak bete.
3.- Binaka, kantak diktatu.

Testuen ereduak:
Olerkiak

TESTU MOTA: LITERARIOA

IPUINEKIN EGITEKO JARDUERAK

1.- IRAKASLEAK IPUIN BAT KONTATU	
Helburua	Ipuinekin gozatzea.
Jardueraren garapena	Ipuina aukeratu, gelako edo eskolako liburutegitik. Liburua behatu: portada, irudiak, letra mota... Ikasleari liburua utzi berak ikus dezan. Izenburua irakurri. Ipuina irakurri. Ipuinaren laburpena egin, berriro gogoratu.
Materiala	
Oharrak	Jarduerari garrantzia eman eta giro aproposa sortzea komeni da: giro lasaia, toki berezi batean eserita...

2.- EZAGUNA DEN IPUIN BATEN IRUDIEN SEKUENTZIA ORDENATU	
Helburua	Narrazioaren egituraren lehen hastapenak egitea.
Jardueraren garapena	Ipuinaren irudiak aztertu eta horien deskribapena egin. Irudiak ordenatu. Ipuina kontatu eta, ahal bada, idatzi.
Materiala	Ipuinaren irudiak.
Oharrak	Jarduera egokia da binaka egiteko. Jarduera aurretik irakurri ez den ipuin batekin ere egin daiteke.

3.- EZAGUNAK DIREN IPUINEN IZENBURUAK IDATZI, HITZ ZERRENDA BAT AURREAN DUTELA	
Helburua	Hitzekin jolastea.
Jardueraren garapena	Paper batean edo arbelean idatzita eman ikasleari hitz-zerrenda bat. Hitz-zerrenda horretan, ipuinaren izenburuan agertzen diren hitzak agertuko dira. Ikasleak hitz egokiak aukeratuko ditu. Ipuinaren izenburua idatzi.
Materiala	Hitz-zerrenda.
Oharrak	Beste jarduera bat hau izan daiteke: Ezagunak diren hainbat ipuinen izenburuen hitzak nahastu eta agindu ikasleari izenburuak ondo jartzeko.

4.- EZAGUNA DEN IPUIN BATEAN HUTSUNEAK BETE	
Helburua	Ulermenean sakontzea.
Jardueraren garapena	Irakasleak ipuinaren testua emango dio ikasleari, bertan hitz esanguratsu edo ezagunak kendu dizkiolarik. Ikasleak ipuina irakurri eta hutsuneak beteko ditu. Denen artean zuzendu eta ipuina berriro kontatu.
Materiala	Hutsuneak dituen testua.
Oharrak	

5.- EZAGUNA DEN IPUINA BERRIDATZI, IRUDIAK AURREAN IZANDA	
Helburua	Ulermenean eta narrazioaren egituran sakontzea.
Jardueraren garapena	Irudiak aztertu eta irudiak aurrean dituztela ipuina kontatu. Sekuentzia bakoitzaren testua idatzi. Irudiak apaindu, margotu... Ipuinaren portada egin, izenburua jarri eta koadernatu.
Materiala	Ipuinaren irudiak.
Oharrak	Jarduera talde txikian edo binaka egin daiteke.

OLERKIEKIN EGITEKO JARDUERAK

1.- EZAGUNA DEN OLERKI EDO KANTA BATEAN HAINBAT HITZ IDENTIFIKATU	
Helburua	Hitzekin jolastea.
Jardueraren garapena	Kantaren testua gogoratu, ikasleak testua idatzia aurrean duela. Ikasleak testua irakurriko du, atzamarrarekin jarraituz. Agindu ikasleari testuan esanguratsuak diren hainbat hitz bilatzeko.
Materiala	Olerkiaren edota abestiaren testua.
Oharrak	Jarduera egokia da binaka egiteko.

2.- BURUZ IKASITAKO OLERKI EDO ABESTI BATEAN HUTSUNEAK BETE	
Helburua	Ulermenean sakontzea.
Jardueraren garapena	Aurretik olerkiaren testua buruz ikasi behar da. Testua eman ikasleari, denen artean irakurri, eta hutsuneak identifikatu. Ikasleak bakarrik irakurriko du testua eta hutsuneetan hitzak idatziko ditu.
Materiala	Olerkiaren testua, hutsuneekin.
Oharrak	Jarduera errazago egiteko, hutsuneetan jarri behar duen testua eman, eta dagokion tokian jartzeko eska dakioke ikasleari.

3.- BINAKA KANTAK DIKTATU	
Helburua	Kanten bilduma egitea.
Jardueraren garapena	Bi ikaslek ezagutzen duten kanta bat idatziko dute bien artean. Horretarako, nola egin adostuko dute: zein hasiko den idazten, nola txandakatu, kantaren titulua non jarriko duten... Kanta idatzi eta birpasatu. Kanta zuzendu, irakaslearen laguntzaz. Garbira pasatu eta gorde.
Materiala	
Oharrak	Kanten bilduma liburu edo karpeta berezi batean gorde daiteke, ikasleek nahi dutenean hartzeko eta kantak gogoratzeko.

TESTU MOTA: AZALPENEZKO TESTUAK

Ikasleen maila	LEHEN HEZKUNTZA Lehen, bigarren, hirugarren zikloa.
Hizkuntza-maila	1. maila

EZAUGARRIAK	
EGINKIZUNA	Ezagutza berriak kontatu edo ulertu. Ikasi.
EREDUAK	Testu-liburuak Kontsulta-liburuak.
EDUKIA	Definizioak eta enuntziatuak. Deskribapenak. Prozesuen azalpenak.
FORMATUA	Tituluak, azpitituluak, grafikoak, eskemak eta karaktere grafikoak ulermena errazteko.
GRAMATIKA	Lexiko zehatza eta gaiari lotua. Izen asko agertzen dira. Kausa eta ondorioak, modua, kuantifikatzaileak.
IRAKURTZEKO PROZEDURAK	Titulu eta azpitituluak erabiltzea, ideia nagusia laburtzeko. Errekurtso tipografikoak erabiltzea, ideia nagusiak indartzeko (azpimarratu, zenbakiak jarri...) Laburpenak egiteko teknikak erabiltzea. Hitz ezagunak edo zalantzazkoak identifikatzea.

AZALPENEZKO TESTUEKIN EGITEKO JARDUERA MOTAK
1.- Deskribapen bat idatzi.
2.- Tituluak eta azpitituluak identifikatu.
3.- Egindako irteera baten aipamena idatzi.
4.- Prozesu bat berridatzi, testua desordenatuta emanda.

Ereduak.
Birziklatu.

TESTU MOTA: AZALPENEZKOA

AZALPENEZKO TESTUEKIN EGITEKO JARDUERA MOTAK

1.- DESKRIBAPEN BAT IDATZI	
Helburua	Lantzen ari den gaiari buruzko deskribapena nola idazten den ikastea.
Jardueraren garapena	Zer idatziko den adostu. Ikasleekin batera aurre-testua ahoz esan. Arbelean, deskribapena orientatzen duen gidoia idatzi. Deskribapena idatzi eta zuzendu.
Materiala	
Oharrak	

2.- TITULUAK ETA AZPITITULUAK IDENTIFIKATU	
Helburua	Tituluak eta azpitituluak identifikatzea. Tituluak eta azpitituluak testua ulertzen laguntzen duten tresna modura ulertzea.
Jardueraren garapena	Titulua irakurri eta gaia identifikatu. Ideia nagusia identifikatu, titulua ikusita. Azpitituluak irakurri: aurkibidea egin. Testua irakurri.
Materiala	Azalpenezko testu errazak, titulua eta azpitituluak dituztenak.
Oharrak	Beste jarduera bat hau izan daiteke: titulurik gabeko testu bat eman eta testu horri titulu bat idaztea.

3.- EGINDAKO IRTEERA BATEN AIPAMENA IDATZI	
Helburua	Azalpenezko testuaren egiturarekin ohitzea.
Jardueraren garapena	Egindako irteera denen artean gogoratu. Arbelean alderdi nabarmenenak idatzi. Denen artean zirriborroa idatzi. Testua idatzi eta zuzendu.
Materiala	Argazkiak, krokisak...
Oharrak	Lagungarri izan daiteke irteeraren argazkiak izatea, hobeto ulertzeko. Jarduera egokia da binaka edo talde txikian egiteko.

4.- EZAGUNA DEN PROZESU BAT BERRIDATZI, TESTUA DESORDENATUA EMANDA	
Helburua	Azalpenezko testuaren egiturarekin eta ordenarekin ohitzea.
Jardueraren garapena	Aurretik egindako esperientziaren bat edo eskulanen bat hartuko du irakasleak. Egindako esperientzia idatziko du irakasleak. Testua moztu. Testua desordenatuta eman ikasleei. Ikasleekin batera irakurri. Testua ordenatu, beste paper batean itsatsi. Testua zuzendu.
Materiala	Testua zatika idatzita.
Oharrak	Jarduera egokia izan daiteke binaka egiteko.

TESTU MOTA: AGINDUZKO TESTUAK

Ikasleen maila	LEHEN HEZKUNTZA Lehen, bigarren, hirugarren zikloa.
Hizkuntza-maila	1. maila

EZAUGARRIAK	
EGINKIZUNA	Helburu bat lortu.
EREDUAK	Instrukzioak. Errezetak.
EDUKIA	Ataza nola egin behar den zehatz-mehatz azaldu. Grafikoak eta irudiak agertzen dira edukia argitzeko.
FORMATUA	Prosan idatzitako testua, hainbat ataletan banatuta (adibidez, osagaiak, instrukzioak...) Ordena eta eskemak erabiltzen dira.
GRAMATIKA	Esaldi motzak eta zehatzak. Lexikoa gaiari lotua. Denborazko esaldiak erabiltzen dira akzioen sekuentzia markatzeko.
IRAKURTZEKO PROZEDURAK	Etapak identifikatzea (zein den aurrenekoa, ondorengoa...) Ekintza adierazten duten aditzak identifikatzea. Testu kontsultatzea, ataza egin bitartean. Irudiak eta grafikoak erabiltzea, ulermenean laguntzeko.

AGINDUZKO TESTUEKIN EGITEKO JARDUERA MOTAK
1.- Esku-lan bat egiteko instrukzioak irakurri.
2.- Errezeta bat idatzi.

Ikus: Errezetak
Hatz-markak

TESTU MOTA: AGINDUZKOA

AGINDUZKO TESTUEKIN EGITEKO JARDUERA MOTAK

1.- ESKULAN BAT EGITEKO INSTRUKZIOAK IRAKURRI	
Helburua	Aginduzko testuen lehen hurbilketa egitea.
Jardueraren garapena	Testua irakurri, irakaslearen laguntzarekin. Irudietan oinarritu, testua ulertzeko. Lexiko berria aztertu eta ekintza adierazten duten aditzak azpimarratu. Irakurketa globala egin, ondo ulertu dela egiaztatzeko. Jarduera egin bertan markatzen diren instrukzioei jarraituz eta behin baino gehiagotan kontsultatuz.
Materiala	
Oharrak	Irudiak beharrezkoak dira ulermena errazteko.

2.- ERREZETA BAT IDATZI	
Helburua	Prozesu baten berri ematea.
Jardueraren garapena	Errezeta egin gelan, hau da, ahoz landu idatzi baino lehen. Beste errezeta baten eredua aurrean izan, testu mota horren egituraz jabetzeko: osagaiak/egiteko era bereizi. Denen artean aurre-testua prestatu: lexikoa birpasatu, ekintza-aditzak markatu. Testua idatzi eta zuzendu.
Materiala	Errezeta-ereduak
Oharrak	